

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **20170503--05**

Akutkliniken
Klinik

Skånes Universitetssjukhus Malmö
Ort

Ingmarie Hässler och Lennart Svensson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Skånes Universitetssjukhus (SUS) består av de tidigare sjukhusen i Lund respektive Malmö. Akutkliniken har verksamhet både i Lund och Malmö och deras akutmottagningar tillhör samma verksamhetsområde med gemensam verksamhetschef men med separata enhetschefer och studierektorer. Nedanstående rapport avser akutmottagningen i Malmö, vg se separat rapport avseende akutmottagningen i Lund.

Akutmottagningen i Malmö har ett upptagningsområde på ca 400000 patienter och ett patientflöde på ca 85 000 pat/år.

På akutmottagningen sorteras patienter till medicin- kirurgi - eller ortopedteam. Kirurgi och ortopedi innefattar även barnkirurgi och barnortopedi. Teamen bemannas delvis av akutläkare men även av läkare från medicin, kirurgi samt ortopedklinken. Utöver detta är akutläkarna en stödfunktion vid triagering av patienterna.

Barnmedicin, ÖNH, Gyn/Obstetrik samt Ögon ligger på separata jourlinjer och bemannas inte av akutläkare. Arbetstiden är framförallt förlagd till dagtid och kväll. ST läkarna bemannar även två nattpass per vecka och går då utöver ordinarie jourlinjer.

Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur ST- tjänsten ska genomföras och utvärderas.

Kliniken har en bredd och ett patientflöde som motsvarar socialstyrelsens målbeskrivning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

11 specialister i akutsjukvård är anställda på kliniken men pga av externa uppdrag och ledigheter motsvarar detta 8,5 heltidstjänster. Kliniken har 26 ST läkare anställda, majoriteten av dessa går sin ST enligt 2015 års riktlinjer. Utöver detta är en ortoped anställd på kliniken som klinisk handledare inom ortopedteamet.

Samtliga huvudansvariga handledare är specialister i akutsjukvård och har genomgått handledarutbildning.

Det finns skriftliga instruktioner för hur handledning av ST läkare ska gå till. Studierektorn är specialist i akutsjukvård. Det genomförs regelbundna handledarträffar för ST handledarna i form av ST kollegium två ggr/ST tid eller oftare vid behov.

ST läkare får när bemanningen tillåter klinisk handledning av specialister i akutsjukvård men även av läkare från kirurgi, ortopedi samt medicinkliniken. Inom ramen för triage teamet förekommer det att juniora ST läkare får arbeta kvällstid utan någon tillgång till klinisk handledning eller bakjournsstöd.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Andelen observationsplatser är lågt med tanke på patientflödet, I övrigt är utrustningen för diagnostik, utredning och behandling adekvat. Flertalet ST läkare har inte tillgång till en fast arbetsstation där de kan arbeta ostört.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla ST läkare har individuella utbildningsprogram. De individuella utbildningsprogrammen följs upp regelbundet och revideras vid behov i samråd med studierektor och handledare. Det finns också individuella utbildningsprogram för samtliga legitimerade läkare som arbetar vid enheten en längre tid.

ST är i stort upplagd enligt SWESEMs rekommendationer där randningar varvas med arbete som akutläkare på akutmottagningen. Kliniken har ett utbyte med

region Själland vilket medför att möjlighet kan ges för sex månaders anestesirandning i Danmark.

Akutläkarna arbetar till största delen dagtid samt kväll. ST läkarna går enstaka nattpass men handleds då inte av akutläkare utan av läkare från kirurgi eller medicinklinken. I nuläget ges inte möjlighet till arbete som akutläkare på helger vilket medför att ST läkarna får relativt liten erfarenhet av att arbeta med de begränsade resurser som finns på jourtid.

I nuläget utgörs 50% av tjänstgöringen av randningar vilket kan anses vara i överkant då det medför att tiden som akutläkare på akutmottagningen förkortas.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Alla ST läkare har en huvudansvarig handledare. Handledarsamtalen är inte schemalagda men genomförs regelbundet och utgår från det individuella utbildningsprogrammet och dokumenteras. För de ST läkare som går enligt 2008 års föreskrifter har det periodvis varit svårt att få till regelbundna handledarsamtal pga långa randningar på annan klinik. Under en del randningar har ST läkare begränsad eller ingen tillgång till handledare och uppföljning av randningar genomförs inte alltid. ST kollegier genomförs två ggr/ST tid (år 2 och 4) och 360 graders bedömning utförs två ggr/ ST tid (år 1 och 3) . Vid behov genomförs ST kollegier oftare. Utöver det bedöms ST läkaren även kontinuerligt med minst sex bedömningar/år i form av tex deltentamina eller sit in. Det finns skriftliga riktlinjer för bedömningsmetoderna som är välkända. Enhetschef och studierektor håller regelbundna utvecklingssamtal med ST läkarna.

Vid brister i ST läkares kompetens har åtgärdsplaner upprättats.

Utbildningsklimatet är utvecklande och inbjuder till diskussioner. Det finns ett intresse för handledning på kliniken och handledning med återkoppling är införlivat i det kliniska arbetet.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Det finns ett genomarbetat internutbildningsprogram som är gemensamt med SUS Lund. Utbildningsprogrammet utgår från målbeskrivningen och omfattar ca 20 halvdagar och löper över en 2 årsperiod. Internutbildningsprogrammet erbjuds till samtliga ST läkare på akutkliniker i region skåne och planeras in i schemat. ST läkarna förväntas genomföra deltentamina årligen och programmet ställer som lokalt krav att minst en deltentamina ska ha genomförts under ST utbildningen. Externutbildning planeras in i utbildningsprogrammet enligt målbeskrivningen. Studierektor samordnar ST läkarnas interna och externa utbildning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Inom ramen för internutbildning erbjuds utbildning för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt. Det finns goda förutsättningar för att genomföra ett skriftligt arbete efter vetenskapliga principer samt att genomföra och redovisa ett kvalitetsarbete.

Intresserade ST läkare bereds möjlighet att få en doktorandtjänst.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST läkare bereds möjlighet till randning på Practicum där de får utbilda under handledning. Kliniskt ges regelbundet möjlighet till bedömning av ST läkarens kommunikativa kompetens och återkoppling sker. Regionen erbjuder kurs i ledarskap och inom ramen för denna ges handledning i ledarskapskompetens och återkoppling sker. I nuläget ges begränsad möjlighet till handledning under handledning. ST läkare handleder idag AT läkare och underläkare, ofta med

specialist i akutsjukvård närvarande, och goda förutsättningar finns för att kunna införliva detta moment i den dagliga verksamheten.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Akutläkare har gott stöd både lokalt och regionalt.
- Kliniken uppvisar ett gott utbildningsklimat med en växande akutläkarstab.
- Redan idag finns en relativt god tillgång på specialister i akutsjukvård.
- Klinikledningen genomför en målmedveten långsiktig satsning på hållbar expansion.

Svagheter

- ST läkare får delar av dygnet ta för stort medicinskt ansvar utan handledning.
- ST läkarna ges begränsad möjlighet till arbete på obekväm arbetstid (jour) med handledning.
- Alla ST läkare har inte tillgång till en egen arbetsplats.
- Utbildningsprogrammet innehåller ett stort antal långa randningar som tidsmässigt uppgår till 50% av ST tiden.
- Randningarna avviker delvis från SWESEMs rekommendationer.

Förbättringspotential

- Kliniken bör se över möjligheter att utvidga jourverksamheten med bibehållen handledning.
- För att undvika att juniora ST läkare hamnar i ansvarsposition för tidigt bör man införa en formalisering av kompetenskrav för olika arbetspositioner.
- Utbildningsprogrammet bör ses över och anpassas till SWESEMs rekommendationer så att icke nödvändiga randningar kan kortas ner eller tas bort till förmån för mer arbete som akutläkare på akutmottagningen.
- Man bör se över samarbetsmöjligheter Malmö/Lund särskilt avseende att arbeta linjelöst under direkt handledning av specialist i akutsjukvård.